

عنوان مقاله:

بررسی نسبت میان هرمنوتیک حقوقی و آرای تفسیری شورای نگهبان

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات حقوق عمومی، دوره 47، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسندگان:

خیراله پروین - استاد گروه حقوق عموم و بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

بهنام مبصری - دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق عمومی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

هرمنوتیک فن فهم و دانش تفسیر است. چرخش های بنیادین در جهت گیری های هرمنوتیکیسبب شده است تا نتوان تعریف جامع برای آن در نظر گرفت. به طور کلی هرمنوتیک داراییسه رویکرد خاص، عام و فلسفی است. هرمنوتیک عام یا کلاسیک برای متن معنای ثابت قیلاست و در پی کشف مراد مولف است، اما در منظومه هرمنوتیک فلسفی، متن لزوما معنایثابت ندارد، زیرا دارای فهم های حقیقی نامحدودی است که هیچکدام بر دیگری برتری ندارد. هرمنوتیک کلاسیک ارتباط نزدیکی با مبحث الفاظ در اصول فقه دارد. برعکس، مبانی فکریهرمنوتیک فلسفی با عقاید علمی اسلام دارای تعارضات فراوان است. هرمنوتیک دانش درک و فهم متونی است که برحسب طبیعت موضوع خود تفسیرپذیرند. قوانین نیز به دلیل ابهام، نقصو سکوت قانون گذار به تفسیر نیاز دارند. بنابراین، تفسیر متون حقوقی شاخه ای از مباحثهرمنوتیک است که ذیل هرمنوتیک حقوقی از آن بحث می شود. قانون اساسی نیز از این امرمستثنا نیست. تفسیر قانون اساسی ذیل اصل 98 کار ویژه شورای نگهبان است. شورای نگهبانمرجعی قانونی با گرایش های فقهی- حقوقی است که در مقام تفسیر قانون اساسی با استفاده از دانش اصول فقه شیعی در پی کشف اراده قانون گذار است. لذا آن دسته از گرایش هایهرمنوتیکی که به معنای ثابت متن معتقدند قابل ارزیابی با آرای تفسیری شورای نگهبان اند، اماهرمنوتیک فلسفی که به فهم قابل تغییر از متن اعتقاد دارد، جایی در نظریات تفسیری شوراینگهبان ندارد.

کلمات کلیدی:

اصول لفظیه، تفسیر شورای نگهبان، هرمنوتیک حقوقی، هرمنوتیک کلاسیک، هرمنوتیک فلسفی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/821024>

